

Prosjekt Utmark

Et samarbeid mellom Nordland Bondelag, Nordland Bonde- og Småbrukerlag og Allskog BA

Prosjekt Sperrevassdrag i Nordland

Det ble utplassert oppvandringsfeller i hele 10 vassdrag sommeren og høsten 2012. I skrivende stund er det fortsatt flere vassdrag som har sine feller i drift, mens andre vassdrag har avsluttet røktingen og tatt fellene ut av elva.

I løpet av sesongen 2012, er det så langt registrert 10 513 fisk i de aktive oppvandringsfellene (Fig. 1). Antallet er fordelt på 877 laks, 7111 sjøørreter, 2284 sjørøyer og 241 innlandsfisk.

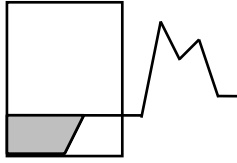
Fig. 1: Ferdig montert fiskefelle.

Det er fanget mye fin fisk i løpet av sommeren og jeg ønsker å gi honnør til røktegjengene rundt om i elvene som har lagt ned mye arbeid for å styrke sin lokale forvaltning av sjøvandrende laksefisk (Fig. 2). Når årets sesong er over skal alle skjellprøver av laks analyseres slik at innslag av oppdrettsfisk kan fastsettes. Det kan være vanskelig å fastslå om en gitt laks stammer fra et oppdrettsanlegg eller fra en vill bestand ut fra morfologiske trekk, men gjennom skjellprøveanalyse kan man med høy sikkerhet fastslå dette. Påslag av lakselus på all anadrom fisk er også blitt registrert, og arbeidet skal munne ut i en rapport som skal offentliggjøres i løpet av vinteren 2012/2013.

Fig. 2: Røkter Steinar Yttervik med fangst fra TÅrstadvassdraget

Sommeren 2012 har vært preget av mye nedbør i store deler av Nordland. Dette har ført til gode oppvandringsforhold i flere elver. Noen steder har man på grunn av høy vannføring fått problemer med å utføre røktingen (Fig. 3). Noen av

Prosjekt Utmark

Et samarbeid mellom Nordland Bondelag, Nordland Bonde- og Småbrukerlag og Allskog BA

fellene har i tillegg blitt delvis ødelagt av flom og høy vannføring i løpet av sommeren. Disse har blitt reparert så snart vannføringen sank til et forsvarlig nivå.

Fig. 3: Høy vannføring har gjort røktingen vanskelig i flere vassdrag i sommer.

Ut fra dette store datagrunnlaget får man et godt bilde av oppvandring og fiskesamfunn i de gitte vassdragene. For at dette datagrunnlaget skal gi et enda bedre bilde av de faktiske forholdene bør det utføres undersøkelser i disse elvene over flere år. Da et gitt år ikke nødvendigvis gir et riktig bilde av ”gjennomsnittsf forholdene” i vassdraget, er det et sterkt ønske om å videreføre dette prosjektet i 2013 og 2014. Dette vil styrke resultatene og gi et bedre bilde av de faktiske forholdene (Fig. 4).

Fig. 4: Mye fisk er registrert sesongen 2012. Lengre tidsserier er ønskelig for å gi et bedre bilde av gjennomsnittsf forholdene i elvene.

Det er helt tydelig at flere av vassdragene har en svært liten og sårbar bestand av laks, mens andre har relativt gode bestander. Årsakene til dette kan variere mye, og det er viktig å understreke at prosjektet ikke har som mål å kartlegge/vurdere årsakene til eventuelle nedganger i laksebestandene, da man ut ifra dette datagrunnlaget ikke kan utføre slike analyser. Målet er å gi et godt bilde av dagens forhold i disse vassdragene, både med tanke på innslag av oppdrettsfisk og lakselus, samtidig som vassdragets totale bestand av oppvandrende laksefisk blir kartlagt på en god måte. Resultatene er i så måte et godt utgangspunkt når fremtidige biologiske/fysiske tiltak skal vurderes av de aktuelle elveeierlagene.

Vidar Bentsen
Prosjektleder